

Štát neobnovuje svoje budovy dostatočne, pomôcť by mohlo efektívnejšie nastavenie a rozdelenie európskych fondov

Slovensko nedosahuje dostatočné tempo obnovy svojich verejných budov. Uvádza to združenie Budovy pre budúcnosť, podľa ktorého je obnova budov pre vysoký potenciál úspor energií účinným nástrojom na znižovanie emisií skleníkových plynov. Odborníci z platformy vypracovali odporúčania na zlepšenie, ktorých jadrom je nastavenie štrukturálnych fondov.

Budovy pre budúcnosť vypracovali spolu s partnerskými organizáciami z krajín Vyšehradskej štvorky analýzu Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre oblasť podpory obnovy a výstavby budov a pripravili odporúčania pre nastavenie nového programového obdobia 2021-2027. Toto obdobie by malo podľa nich podporovať prechod k čistej a udržateľnej budúcnosti. Sektor budov je zodpovedný za približne 40 % konečnej spotreby energie a 36 % celkových emisií CO₂ v EÚ, s najväčším potenciálom úspor energie a je kľúčovým prvkom k plneniu energetických a klimatických cieľov Slovenskej republiky.

„Hlavným zdrojom financovania obnovy verejných budov sú v súčasnosti predovšetkým eurofondy. Znižovanie energetickej náročnosti verejných budov sa doteraz financovalo najmä z Operačného programu Kvalita životného prostredia. Ten v súčasnom programovom období 2014-2020 podporil približne 750 projektov. V súčasnosti sa teda obnovuje približne 1 % verejných budov ročne, pričom optimálne ročné tempo obnovy by malo predstavovať 3 %,“ uviedol Richard Paksi, analytik združenia Budovy pre budúcnosť.

Podľa Paksiho je nedostatočná úroveň investícií nielen z hľadiska množstva obnovených budov ale aj ich výslednej kvality. Riešením by podľa neho bolo preferovať kontinuálny a stabilný systém podpory, podporovať komplexný prístup k obnovám budov, a zároveň motivovať žiadateľov k ambicióznejším opatreniam, ktoré by išli nad rámec základných požiadaviek.

„Za najdôležitejšie v novom programovom období považujeme zabezpečenie dostatočnej alokácie prostriedkov, ktoré by dokázali generovať investície zodpovedajúce obnove v potrebnom tempe 3 % budov ročne, zníženie intenzity podpory z 85 až takmer 100 % na úroveň vo výške 30 – 70 %, v závislosti od kvality a ambícií projektov a podporu komplexnejších a ambicióznejších riešení. Tiež často zabúdame, že znižovanie energetickej náročnosti budovy by nemalo byť našim jediným cieľom. Zdravé vnútorné prostredie alebo adaptácia budovy na zmeny klímy sú rovnako dôležité. Pokiaľ sa dnes správca rozhodne verejnú budovu zatepliť a zároveň by rád vybudoval vodozádržné opatrenie, musí o príspevok žiadať v dvoch rozličných výzvach a tie nemusia byť vypísané v rovnakom období,“ doplnil Paksi.

Platforma zároveň upozorňuje, že by sme sa nemali spoliehať len na európske financovanie ale hľadať aj ďalšie zdroje financovania obnovy budov. *„Osvedčenou metódou na financovanie zvyšovania energetickej efektívnosti je napríklad systém garantovanej energetickej služby (GES), kde sa náklady na modernizáciu splácajú z budúcich dosiahnutých úspor. Ideálnym riešením by mohla byť kombinácia štrukturálnych fondov a GES,“* uviedol Marcel Lauko predseda Správnej rady Asociácie poskytovateľov energetických služieb, ktorá je súčasťou platformy Budovy pre budúcnosť.

Kontakty:

Katarína Nikodemová | 0908 280 981 | nikodemova@bpb.sk

Richard Paksi | 0908 877 077 | paksi@bpb.sk

O Budovách pre budúcnosť: Poslaním Budov pre budúcnosť je aktívne sa podieľať na tvorbe verejných politík, ktoré ovplyvňujú výstavbu a obnovu budov, s dôrazom na energetickú hospodárnosť, zdravé vnútorné prostredie a udržateľnosť. Budovy pre budúcnosť reprezentujú prostredníctvom svojich členských združení viac ako 150 firiem podnikajúcich v oblasti stavebníctva a energetickej efektívnosti, ktorých ročné tržby dosahujú takmer 1,7 mld. € a zamestnávajú vyše 9 tisíc ľudí.